

Јован Секулић

ЉУПКО
ИМЕ ФУДБАЛА

M
Vukotić
Media

Jul, 2017.

Јован Секулић

ЉУПКО ИМЕ ФУДБАЛА

*Ову књићу посвећујем свима који воле фудбал, мојим
пријатељима, а највише мојој породици, унуци
Анастасији и унуцима Николи и Виктору*

ДРАГАН ЦАЛИЋ

ЗВЕЗДАШ ОД ГЛАВЕ ДО ПЕТЕ

Љупко Петровић је био наш пун погодак. Када смо размишљали да га доведемо у Црвену звезду нисмо га познавали. Наравно, његова титула са Војводином је говорила да зна посао, а и тренирајући Рад се наново доказао.

Позвали смо га и тамо, испод Авале, сели за сто. Када му је речено да се Звезда одлучила за њега, није могао реченицу да проговори. Једва је дошао до ваздуха... Једноставно је рекао да му се испунила животна жеља и уопште није ни размишљао да прича о условима.

Имао је Љупко нешто што други тренери нису имали, а то је велика енергија и знање да на свој начин направи, пре свега, резултат. Физички је екипа била беспрекорно спремна, а како је тактички био изузетно поткован, умео је да играчима пренесе своја запажања о игри и противнику.

Имао је, свакако, на располагању одличне играче, али требало их је држати под контролом и сваког поставити на своје место. А у томе је био прави мајстор. Што је било нарочито важно, Љупко се брзо наметнуо, а самим тим није имао проблема да своје идеје преточи у дело. Добро је све распоређивао, код њега се тачно знало ко игра и шта у одбрани, које су обавезе везних играча, како се крећу нападачи...

Истина, када је дошао у Звезду, морао је и да мења нека своја размишљања, навике. Често ми је говорио: "Драги, све почиње од одбране". Сложио сам се са том констатацијом, али сам му стално понављао: "Љупко, сада си тренер Звезде, а Звезда увек мора да игра нападачки, на победу". Схватио је то Љупко и променио неке ствари. Није одустао од чврсте одбране, али је направио систем у коме смо играли офанзивно, агресивно и ефикасно.

Добро је кроз све то пролазио, схватио је шта је Црвена звезда и колико је и лепо и тешко седети на њеној клупи, а једино се уплашио Грасхопера, са којим смо одиграли нерешено 1:1, у првом колу Купа европских шампиона. Али, то је било и нормално, био је то његов деби на европској сцени, била је то утакмица која је требало да покаже колике су моћи те генерације.

Посматрајући тренинге и гледајући његов рад, био сам изузетно задовољан. Видео сам да га играчи максимално поштују. А зна се да играче нико не може да превари. Било је јасно да је његова поставка игре увек била на највишем нивоу.

У мени је Љупко увек имао пријатеља и уживао безрезервну подршку. И сада, после толико година,

могу само да кажем оно што сам и тада говорио: много ми је жао што је рано отишао са Маракане. Јер, Звезда није била иста с њим и без њега. Мислим да је са таквим тренером требало правити уговор на четири године. Међутим, распад Југославије, па позив Еспањола из Шпаније, утицали су на то да Љупко реши да оде у Европу, као европски првак.

Жао ми је што се тако завршило јер сам уверен да би Љупко много боље прошао да је остао бар још једну сезону на кормилу Звезде. Могао је једним ударцем да заради више новца него што је зарадио у свим наредним годинама тренирајући клубове у разним земљама.

Враћао се Љупко још два пута на Маракану. Први пут је освојио дуплу круну, други пут није био тако успешан. Али, у његовим венама тече црвено-бела крв и он ће увек бити звездаш од главе до пете. И увек ће припадати Звезди – без обзира ко је на њеном челу.

РЕЧ АУТОРА

ЉУПКОВЕ ТАЈНЕ ОСВАЈАЊА ЕВРОПЕ

Љуба Петровића, званог Љупко, упознао сам негде осамдесетих година у Осиеку. У то време сам радио у Спорту, који је имао већи тираж него данас наши најеминентнији дневни листови, па смо пратили све утакмице диљем Југославије. Дошао сам у Осиек да извештавам са утакмице аматерских репрезентација Југославије и Италије. Дочекао ме је некадашњи нападач Осиечана Здравко Чакало, заменик главног уредника *Гласа Славоније* и стални дописник *Сиорша*, иначе Љупков кум.

Хотел “Осиек” у центру града личио је на велики парк. И река Драва давала му је посебан шарм.

Наши репрезентативци, у приватној одећи, углавном у фармеркама, а Италијани скоцкани по последњој моди, униформисани, на њима одела, неки шушкави мантили боје меда...

Шепурили су се, али само до утакмице, када смо их разбили (3:0)! Али, то је већ нека друга прича.

И када смо се растајали са Чакалом, Љупку није пало напамет да иде кући. Рекао је: “Нећемо, ваљда, да госта шаљемо у хотелску собу. Идемо ми у живот!” Отишли смо у чарду “Чинги-линги” и остали до јутра.

Лепа су јутра била у Осијеку, у ком сам, касније, први пут чуо и научио да се за доручак једе пола ручка!

Од тада до данашњег дана путеви Љупкови и моји су се стално укрштали, тако да сам добио пријатеља за сва времена.

Љупко је био селектор младе репрезентације, па тренер Црвене звезде, у коју се неколико пута враћао, али и када је одлазио у иностранство ту нашу фудбалско-пријатељску копчу нико није могао да откопча. Чувала је много тога...

Неке тајне, дуго скриване, читаоци ће моћи да открију тек у овој књизи аутобиографског карактера. Тешко је било, током тренерске каријере, ишчупати од Љупка неке пикантерије. Јер, он је увек био професионалац и човек од речи. Време које је прошло, дало ми је за право да неке лепе приче, али и расправе и недоумице, које сам знао а о њима ћутао, ипак ставим на папир. Требало ми је времена и да га нетерам да открије неке тајне о освајању Европе, како су се слагале коцкице победничког мозаика. Како је било на тајној вечери код Драгана Стојковића, у Марсеју, две недеље пре финала, али и сталним контактом, преко моје маленкости, са Пиксијем у десет дана припрема у Барију за то величанствено финале...

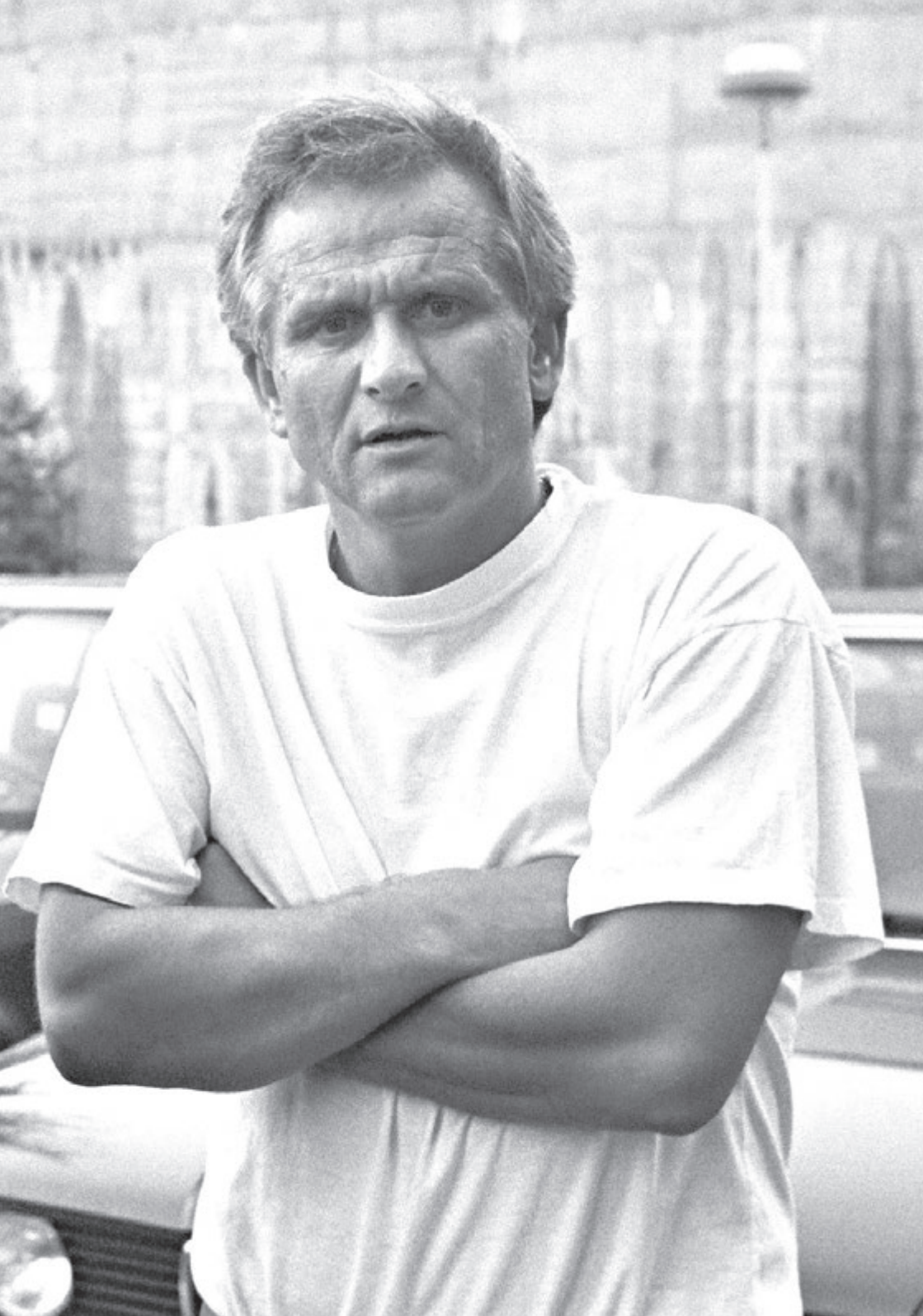
Откриће Љупко, први пут, и шта се догађало у утакмицама које су претходиле том финалу, када је, на

пример, променио тим за дуел са Глазгов Ренџерсом а да није стигао да то каже Драгану Џајићу и Владимиру Цветковићу који су се фрапирани када је на терен изашла нека друга постава. Како је преживео двомеч са Бајерном? Како је решио да се брани против Олимпика у финалу и како се то прихватили играчи? Како је отишао са Маракане, зашто није успео у Еспањолу? Како је лепо бити тренер Пењарола, из Монтевидеа, где је дублирао Миљана Миљанића...

Наравно, сазнаћете у овој књизи и ко је и какав је заиста Љупко Петровић, Србенда, који је растао и одрастао у Осијеку у ком је постао легенда и најбољи стрелац клуба свих времена! Да ли му је криво што је дуго играо на друголигашким теренима и што је Веселин Зрилић, из требињског Леотара, једини постигао више голова од њега, али је он ипак проглашен за најбољег друголигашког играча икада...

Упознаћете Љупкове родитеље, његову породицу, супругу, децу, пријатеље, његов начин живота...

ОСИЈЕК – ПОРОДИЧНО И ИГРАЧКО ГНЕЗДО

⚽ Од првих корака – са лоптом

⚽ Најбољи стрелац Осијека и Друге лиге

⚽ Први га је тражио легендарни Бошков

⚽ Од Дарде до Америке и назад

НАЈБОЉИ ФУДБАЛЕР ДРУГЕ ЛИГЕ

Поратно време, време обнове и много мука. Тешко је било живети, али живети се морало. А те, 1947. године, 15-тог дана маја, у Великој Брусници, селу поред Саве, између Босанског брода и Оцака, на свет је дошао дечак који ће много година касније постати фудбалски јунак Србије. У питомој Посавини, у Босни, у породици Петровић се славilo. Наследник лозе добио је име Љубо, мада ће касније бити познат као Љупко. Отац Душан и мајка Драгица нису хтели да њихово мезимче остане само, па се родила сестра Рада (сада живи у Каћу), брат Радојица (живи у Македонији) и други брат Бранислав (остао у Дарди).

Сиромаштво свуда, а Петровићи су живели од воћа. Бар је крушака, јабука и лубеница било. У то време је било нормално да глава породице ради, од јутра до сутра, а да се мајка бави децом, буде домаћица. Правила која су омогућавала породичну атмосферу је – заједништво. Нико се није бунио и када новца није било или га је мањкало.

Мали Љубо је имао само једну играчку – фудбалску лопту. А лопта, гумењарка, бежала је, скакала, требало

ју је стићи, умирити. А можда је баш због тога, Петровић јуниор касније био добар техничар. Ко је гумењарку обуздао – тај је био прави. А лопта, каква – таква, увек је била ту, у ногама, или у рукама у време одмора, поред јастука када би се очи склапале од умора, када је морало да се иде на спавање.

– По цео дан смо играли на мале голиће – сећа се времена кратких панталона Љупко. – Ништа нам није недостајало. Био је ту бунар, када ожеднимо попијемо бачву хладне воде, а када огладнимо – бацали бисмо се на воће. После кратког предаха за клопу, опет би се враћали фудбалу.

Љубо се увек истицао снагом, знањем и хтењем. Није се умарао ни плашио дуела и са много већим дечацима.

– И сада, понекад, када ме понесу емоције, када седећи у фотељи враћам филм уназад, видим себе, мусавог, жгољавог како трчим по путу и из прашине, која ме обавија као плашт, излазим насмејан...

Основну школу је завршио у свом селу, а затим је уследила селидба у Дарду, место са 10.000 становника. Тако велико, много веће него Велика Брусница, која је упркос имену, у ствари, била тако мала.

Оно што се није променило била је љубав према лопти, глад према головима која ће га водити кроз читаву каријеру.

И зато, ништа није било нормалније него да се Љубо или Љупко, свеједно, затрчи одмах ка фудбалском клубу – ФК Дарда.

Као и све новајлије и он је морао да се навикава на ново друштво, нове обавезе, али није схватао зашто га многи гледају попреко, или му се тако само чинило.

Како је то потрајало мало дуже, схватио је да се не вара, али није одустајао. Био је стрпљив, а на сваком тренингу је показивао ко је и шта је.

– Најбољи фудбалер Дарде, Оскар Рајх, звани Швабо, помно је све пратио и био уверен да знам да играм, па је просто наредио тренеру јуниора да ме проба, пружи шансу. Рекао му је: Региструј овог малог, па зар не видиш да је најбољи.

Шваба је у то време био алфа и омега, а Љупко је шансу зграбио обема рукама. Није прошло ни годину дана а он је из јуниора (тада је постајала само та категорија), прешао у први тим.

– Имао сам, ваљда, 15 или 16 година, не сећам се тачно, и на првој утакмици сам забио гол. У две наредне године, колико сам носио дрес Дарде, постигао сам много голова, био први стрелац Славонске зоне.

Добар глас се далеко чује, а Љупко је имао срећу да прво наиђе на Швабу Рајха, а онда и да тренер Осијека, чувени Андрија Векић, чује причу о дечаку који тресе мреже, па је решио да све те гласине провери.

– Чика Андрија је дошао у Дарду и одмах рекао да жели да ме одведе у Осијек. И беше тако. Али, самном је кренуо и Шваба, тако да смо у тандему стигли у велики клуб. Мој живот се окренуо наглавице. Било ми је лакше што је и Швабо ту, судбине су се испреплетале, наше пријатељство је очврсло и траје до дана данашњег.

Код Љупка је све ишло свемирском брзином: није имао проблема да се прилагоди, наметне, тако да је одмах заиграо у првој постави. Био је, што би се данас рекло, скривени центарфор, лопта га је слушала, а он јој се “одужио” тако што ју је стално терао у противничку мрежу.

Тај осећај за простор, за гол, промовисао га је у најбољег стрелца Осијека свих времена. На друголигашкој вечној лествици ефикаснији од њега је само Веселин Зрилић из Леотара, а по анкети *Спорша* био је најбоље оцењени фудбалер у 50 година постојања Друге лиге.

Просто је невероватно да такав играч, такав стрелац, није јурнуо ка прволигашким теренима, него је, практично, читаву каријеру провео на друголигашком нивоу. Носио је “десетку”. И данас, а поготово тада, знало се шта то значи. “Банка” је била резервисана за најбоље. Љупко је дрес Осијека носио 12 година, а само три године је војевао на прволигашким теренима.

– Тешко да и данас, после толико година, могу сувисло да објасним шта се збивало. Истина, најближи одласку сам био када је легендарни Вујадин Бошков хтео да ме одведе у Војводину. Председник је био Жељко Хубер, сјајан човек, био је и градоначелник Осијека, касније и заслужни грађанин града, и директор “Водовода”, али је Новосађанима постављао услове. Тражио је у замену за мене два играча. А, замислите, један од те двојице био је Петар Никезић! Наравно, одговор је био “не”. Пре и после тога било је неких наговештаја, али ниједна понуда није била толико озбиљна да заинтригира и мене и челнике клуба. Судбина!

И тако је остало записано да је Љупко Петровић одиграо 273 утакмице у Другој лиги, 39 првенствених у елити и шест у квалификацијама за Прву лигу, укупно – 318. И да је у Другој лиги стрелац био 129 пута, у квалификацијама (Приштина и Загреб) је постигао два гола, у Првој лиги још три, укупно – 134.

КОШАРКА ПОБЕДИЛА ФУДБАЛ

Љупко се страсно везао за Осијек. Леп град, као велики парк, сав у зеленилу, некако отмен а опет модеран. Драва је давала посебан шмек, њено лењо тело шара кроз центар града и као да позива на дружење.

– Осијек мора да се воли јер има душу. Било је много дошљака, али смо сви били у истом положају. Није било љубоморе. Можда је то због тога што готово нико није имао више од осталих, па тако, некако једнаки, били смо и јединствени. Леп је Осијек и за живот и брзо сам нашао себе. Ту сам упознао и моју супругу Снежану. Отац јој је био војно лице. И они су из Дарде, али су се преселили у Осијек. Упознао сам је, а где друго него у – кафани. Тамо је кренула љубав. Завршило се браком који траје већ 45 година, а круна су наша деца, Срђан (1973. годиште) и Светлана (1978.).

И, како то већ иде, Љупко је данас поносни деда.

– Ми смо спортска породица, ту недоумице нема. Срђан је тренирао у кадетима Осијека, био је потом у Раду и Обилићу, али је баталио фудбал. Његов син

Виктор, а мој унук, има 10 година, тренира и тенис и кошарку, видећемо на шта ће то изаћи. Светлана је била рукометашица Црвене звезде. У браку је са некадашњим кошаркашом Звезде Мирославом Раичевићем, који је каријеру наставио у Грчкој, па се и она тамио преселила. Касније су се вратили у Београд, сада су опет у Солуну са двоје деце. Старији Никола има 15 година, тренирао је фудбал у Чукаричком, а по повратку у Солун, пошто је израстао, прешалтао се на кошарку. Исти спорт је заволела и 12-годишња Анастасија. Шта да се ради? Отац кошаркаш, па не помаже ни деда фудбалер. Кошарка је победила, бар када су моји унучићи у питању.

Сећања навиру као плима, јер Љупко није заборавио време проведено у Осијеку.

– Посебан је то град, по много чему. Није ни чудо што су га волели широм Југославије и долазили у провод. Тврђава, стари град поред Драве, био је годинама хит. Било је ту ресторана, ноћних клубова, али другачијих, специфичних... У Барањи се долазило у “Чинги-линги”, Копачки рит, а највише се јео паприкаш и чувени чобанац. У то време није било дискотека као сада, али је било живе музике, тамбураши су били најтраженији. У Дарди се ишло у “Коштану”. Ма, живело се жестоко. Ноћ је била лепша од дана...